

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2019. gada 18. jūnijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Aldis Laviņš un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 67/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Limbažu novada domes 2018. gada 27. septembra saistošo noteikumu Nr. 23 “Par nekustamā īpašuma nodokļa likuma atsevišķu normu piemērošanu Limbažu novadā” (turpmāk – noteikumi Nr. 23) 6.2. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajam teikumam un 105. panta pirmajam teikumam, kā arī par spēkā neesošu no 2019. gada 1. janvāra.

2. Noteikumu Nr. 23 5. punkts noteic: “Ja 4.1. vai 4.2. apakšpunktā minētajā objektā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 0.00 dzīvesvieta nav deklarēta

nevienai personai, piemēro nekustamā īpašuma nodokļa likmi 1,5 % apmērā no objekta kadastrālās vērtības”.

Savukārt apstrīdētā norma paredz, ka šo noteikumu 5. punktu nepiemēro tostarp dārza mājām un vasarnīcām ar kopējo platību līdz 40 m².

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par pašvaldības saistošo noteikumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka līdz 2018. gadam Pieteikuma iesniedzējam par nekustamo īpašumu – dārza māju – bija jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis [..] *euro* apmērā, bet 2019. gadā, pamatojoties uz apstrīdēto normu, Pieteikuma iesniedzējam piederošajai dārza mājai vairs netiek piemērota samazinātā nekustamā īpašuma nodokļa likme,

attiecīgi paredzot nekustamā īpašuma nodokļa likmi 1,5 % apmērā no dārza mājas kadastrālās vērtības, proti, [...] *euro* apmērā. Apstrīdētā norma nepamatoti paredzot atšķirīgu nekustamā īpašuma nodokļa apmēru un aprēķinu personai, kurai pieder dārza māja, kuras kopējā platība nepārsniedz 40 m², un personai, kurai pieder dārza māja, kuras kopējā platība ir lielāka par 40 m². Ņemot vērā minēto, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, apstrīdētā norma pārkāpj Satversmes 91. panta pirmajā teikumā noteikto tiesiskās vienlīdzības principu un 105. panta pirmajā teikumā noteiktās pamattiesības uz īpašuma neaizskaramību.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav. Šāda subsidiaritātes principa mērķis ir panākt, lai vispārējās jurisdikcijas vai administratīvā tiesa, izskatot lietu pēc būtības, visupirms izmantotu tās rīcībā esošās tiesību piemērošanas un interpretācijas metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējs norādījis, ka, pamatojoties uz apstrīdēto normu, viņam piederošajai dārza mājai vairs netiek piemērota samazinātā nekustamā īpašuma nodokļa likme un ka viņam ir aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis, kas rada atšķirīgu attieksmi. Atšķirīgā attieksme pret salīdzināmām nekustamā īpašuma nodokļa grupām veidojoties saistībā ar šīm grupām noteiktu atšķirīgu nodokļa likmi. Proti, Limbažu novada dome bez objektīva un saprātīga pamata esot noteikusi atšķirīgu nodokļa likmi attiecībā uz dārza mājām, kuru kopējā platība pārsniedz 40 m², un dārza mājām, kuru kopējā platība nepārsniedz 40 m². Atbilstoši likumam “Par nekustamā īpašuma nodokli” nekustamā īpašuma lielums vai platība nevarot būt objektīvs kritērijs nodokļa apmēra noteikšanā.

Tādējādi ar apstrīdēto normu radītajai atšķirīgajai attieksmei neesot legītīma mērķa.

Likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 3.¹ pants paredz nekustamā īpašuma nodokļa likmju un atvieglojumu noteikšanas principus. Tostarp šā panta pirmās daļas 1. punkts noteic objektīva grupējuma principu, proti, ka nodokļu maksātāji vai nodokļa objekti tiek grupēti atbilstoši objektīviem kritērijiem. Tādējādi likumā ir noteikts pienākums nodokļa likmes pašvaldību saistošajos noteikumos paredzēt pēc objektīviem jeb pamatotiem kritērijiem.

Atbilstoši minētā likuma 6. panta 1.¹ daļai maksāšanas paziņojums par nekustamā īpašuma nodokli ir administratīvais akts. Līdz ar to tas ir apstrīdams un pārsūdzams Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 104. panta trešajai daļai, ja administratīvā tiesa atzīst, ka pašvaldību saistošie noteikumi neatbilst Ministru kabineta noteikumiem vai likumam, tā attiecīgo tiesību normu nepiemēro.

Demokrātiskā tiesiskā valstī tieši vispārējās jurisdikcijas un administratīvās tiesas ir atzīstamas par efektīvāko mehānismu, kas, izvērtējot katru gadījumu individuāli, var konstatēt, vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars starp konkrētās personas tiesībām un sabiedrības interesēm. Jautājumi, kas attiecas uz konkrētu tiesību normu piemērošanu un interpretāciju, pamatā ir vispārējās jurisdikcijas un administratīvo tiesu kompetencē. Turklāt administratīvās tiesas vērtē visus lietā nozīmīgos tiesību un faktu jautājumus un pārbauda pārsūdzētos administratīvos aktus gan no procesuālā, gan saturiskā viedokļa. Administratīvajā procesā tiek īstenota visaptveroša tiesas kontrole pār izpildvaras lēmumiem.

Ņemot vērā minēto, Pieteikuma iesniedzējs nav izsmēlis likumā noteiktos un viņam pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai aizstāvētu savas aizskartās tiesības, tāpēc pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

7. Tā kā pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām, nav lietderīgi vērtēt, vai tas atbilst citām Satversmes tiesas

likuma 18.–19.² panta prasībām un vai prasījuma pamatojums būtu pietiekams tā apmierināšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 67/2019).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš